

NVL excursies 2002

Ook dit jaar weer een aantal mogelijkheden om gezellig te bij te klutsen en veel bij te leren in het veld.

26 mei Fiets-excursie door midden-Brabant: St.

Oederode, St. Michielsgestel en Boxtel. We gaan bij de Vresselse vennen op zoek naar de speerwaterjuffer, door het Dommeldal en de beemden en wellicht is er bij de vennen van Venrode nog iets aardigst te beleven.

10.30 station Boxtel. Borg en identificatie mee ivm. fietsverhuur, bespreken fietsen: 0411-685999, zelf doen. Aanmelding bij Job Teeuwen, 0575-431198.

15 juni Excursie Lindevallei. Excursie naar de Lindevallei: laagveengebied waar tegenwoordig steeds meer specifieke laagveenelementen opduiken. 10.15 Station Wolvega. Aanmelding bij Job Teeuwen, 0575-431198.

5 t/m 7 juli Meerdaagse excursies door Winterswijk en stukjes Duitsland. In Winterswijk. Bekkendelle, Nonnenvan, Buurserzand doen libellenfreaks watertanden. Wij zijn dan in de buurt. Aan het programma wordt gewerkt. Meer informatie in de volgende NVL-Nieuwsbrief

17 augustus. Excursie naar het Bargerveen. Niet zo zeer van belang van spectaculaire soorten, maar meer van belang voor Spectaculaire aantallen van verschillende soorten. Het hoeft niet allemaal Zeldzaam te zijn om ons te kunnen boeien. Bovendien krijgen we een fraai beeld van het Bargerveen, dat met zijn 2000 ha. Voor Nederlandse begrippen tot de grootste hoogveenterreinen behoort. Aanmelding bij Job Teeuwen, 0575-431198.

Verder nog een aankondiging: Zijn er mensen geïnteresseerd in een (doe het zelf) larvenhuidjesdag?

We zullen de larvenhuidjescollectie van Thijs van Trigt (opnieuw) determineren en evenals zelf meegebrachte larvenhuidjes. Bij voldoende animo (15 deelnemers of meer) gaat het door. Locatie nog onbekend, neem je eigen determinatieboeken ook mee. Opgave bij mij.

Iris Niemeijer
irisniemeijer@yahoo.com

Utrechtse avond

Voorlopig de laatste avond:

Op **4 maart 2002 om 20.00** Levensstrategieën bij libellen. Hoe lang duurt het voor een ei van een libel uitkomt? Is dit verschillend van soort tot soort? Zijn er verschillen in de larvenontwikkeling van een soort in Zuid-Europa en in Noord-Europa? Doen libellen aan risicospreiding, zodat een slechte zomer niet gelijk het einde van een voorkomen van een soort op een plaats hoeft te zijn?

Waar? Met het openbaar vervoer is het projecthuis op de volgende manier te bereiken. Vanaf Utrecht CS bus 5 naar Voordorp (gaat minimaal 4 maal per uur). Uitstappen bij de halte Simon Bolivarstraat. Daarna de Simon Bolivarstraat inlopen. De derde zijstraat even rechts inslaan en na twintig meter door het groene hek

naar links. Midden tussen de huizen ligt in een klein parkje het projecthuis.

Vragen Voor vragen kan je contact opnemen met Marcel Wasscher 030 2517882
marcel.hilair@12move.nl.

De Variabele waterjuffer versus de Azuurwaterjuffer in het Zwanenwater

Vanaf 1999 tot en met 2001 is de libellenfauna in zeventien poelen van het Zwanenwater geïnventariseerd. De Variabele waterjuffer (Var.) en de Azuurwaterjuffer (Az.) komen in lage aantallen in het gebied voor. De Var. werd meer waargenomen dan de Azu. (zie tabel 1). In de literatuur wordt vaak gesproken van concurrentie van de Watersnuffel met de Azuurwaterjuffer. In het Zwanenwater is hiervan in ieder geval geen sprake omdat de Watersnuffel in het gebied ontbreekt. Bij bijna alle poelen zijn Azu. en Var. aangetroffen, meestal maar enkele individuen. Het betrof dan vermoedelijk zwervers.

Tabel 1: Aantallen per jaar

TABEL 1	1999	2000	2001	Totaal
Variabele waterjuffer	-	19	36	55
Azuurwaterjuffer	3	11	6	20

Biotoop voorkeur

Om te kijken bij welke locaties (poelen) de soorten het meest voorkomen, zijn de aantallen waterjuffers gedurende drie jaar bij elkaar opgeteld. Ook is naar de aanwezigheidsfrequentie tijdens de vliegtijd gekeken. In tabel 2 zijn de resultaten weergegeven. De poelen met het hoogste aantal Azu. en Var. kunnen misschien iets zeggen over een mogelijke biotoopkeuze van de soorten.

Beschrijving locaties

Locatie A. is een lange rechte sloot van ongeveer 400 meter lang en 1 meter breed. Aan één kant is de sloot beschermd met bomen. Elk jaar groeien de oevers vol met riet. In de winter wordt het riet voor het grootste deel gemaaid en verwijderd. In de vliegtijd van beide soorten is het riet nog niet erg hoog en is er ook andere oevervegetatie aanwezig. Verder bevat het water veel drijvende waterplanten zoals kikkerbeet en drijvend fonteinkruid. In de loop van de zomer is vrijwel het gehele wateroppervlakte bedekt (90%). De Var. werd op deze locatie het meest waargenomen.

Locatie B. is een poel (duinvallei) met een groot gedeelte open wateroppervlakte (400 m²) en heeft een zeer gevarieerde oeverbegroeiing o.a. biezen en zeggen. Verder bevat de plas veel ondergedoken- en drijvende-waterplanten. Bedekking met drijvende waterplanten 20%. Er bevinden zich bomen en struiken in de nabijheid van de poel. De Azu. werd het meest op deze locatie aangetroffen (zie tabel 2).